

● Een rumoerig kroost kan heilzaam werken, zo toont de film *The Amazing Catfish*. © RV

Alleenstaande op zoek naar chaotische geborgenheid

●●●●●

THE AMAZING CATFISH/LOS INSOLITOS PECES GATO
KOMEDIE-DRAMA

Regie:
Claudia Sainte-Luce
Met: Ximena Ayala, Lisa Owen, Sonia Franco, Wendy Guillén
Duur: 89 minuten

De 22-jarige Claudia is een en al eenzaamheid. Ze vindt tederheid, aandacht en geborgenheid in het chaotische gezin van de 46-jarige Martha, de alleenstaande moeder van drie dochters en een zontje. Zo makkelijk laat *Los Insolitos Pecés Gato/The Amazing Catfish*, het sfeervolle en pakkende speelfilmdebuut van de Mexicaanse scenariste-cineaste Claudia Sainte-Luce, zich samenvatten. Meer moet dat niet zijn.

We maken eerst kennis met Claudia (rol van Ximena Ayala). Een armoedig flatje in een altijd lawaai-gerig grootstad. Een frigobox fungeert als primitief ijskastje. Ze heeft een saai job in een ongezeellig warenhuis. Als promotieverkoopster van charcuterie. Maar het kan ook wel eens ontharingscrème zijn. Verveling en eenzaamheid troef. Dan is er plots die hevige buikpijn. In het ziekenhuis vraagt de dokter of zij ‘embarazada’ is. Het klinkt als ‘embarrassed’, maar het is uiteraard Spaans voor zwanger. Claudia is echter niet zwanger. Hoe zou het kunnen, zien we haar bijna denken. De diagnose is appendicitis.

In het ziekenhuis maakt de introverte Claudia kennis met Martha (rol van Lisa Owen) en haar rumoerige kroost. Martha is ernstig ziek

en werd er blijkbaar al vaker opgenomen. Het zal in de loop van de film nog gebeuren. Maar haar levenslust lijkt onaangestaan, net als de liefde en bezorgdheid voor haar vier kinderen. Van drie verschillende vaders. Als zij verneemt dat niemand op Claudia wacht, nodigt Martha haar thuis uit om iets te komen eten: soep en hotdogs. Een drukte van jewelste. Maar het bevalt Claudia wel. In dat rommelige gezin vindt zij niet alleen de tederheid, aandacht en geborgenheid, die voordien zo afwezig waren in haar leven, maar kan ze die zelf ook geven? Door de twee kleintjes naar school te brengen bijvoorbeeld. De band wordt sterker, maar moeder Martha wordt ook steeds zieker.

Helemaal in overeenstemming met het ongeordende familieleven is de film opgebouwd als een soort lappendeken van korte stukjes, die de kijker zelf in elkaar moet puzzelen. Het is geen toeval dat het hoofd-

Pakkend debuut van scenariste-cineaste Claudia Sainte-Luce

personage dezelfde voornaam heeft als de cineaste. Voor haar scenario heeft Claudia Sainte-Luce immers uit eigen ervaringen en herinneringen geput. Zelf omschrijft ze *Los Insolitos Pecés Gato* als een kruisling tussen komedie en drama. Komedie omdat de personages kunnen lachen met hun eigen tegenspoed. En drama omdat zij niet echt een keuze hebben. Maar gelukkig hebben ze elkaar. (JAN T.)

Het leven zoals het is: **Els Dietvorst** maakt met ‘The Rabbit and the Teasel’ een film over het leven van Ierse boeren

Kunstenares-schapenkweekster

‘Een meesterwerk’. Kunstenaar Dirk Braeckman was na de voorstelling vol lof over de pastorale film van Els Dietvorst. De kunstenares die eerder in Brussel met migranten en daklozen werkte, liet zich voor *The Rabbit and the Teasel* inspireren door haar leven als schapenfokster in Ierland. **Eric Bracke**

● Links: stills uit de film *The Rabbit and the Teasel*. Rechts: zaalzicht van Argos-expo *One Was Killed for Beauty, the Other One Was Shot, the Two Others Died Naturally*. © ELS DIETVORST/BENJAMIN BOAR

Veel tijd om te genieten van de ontvangst van haar film in het Brusselse Kaaitheater heeft Els Dietvorst niet. Haar partner, de kunstenares Orla Barry, is in Ierland gebleven om voor de twee kinderen en de schapen te zorgen. “We kunnen nooit samen weg”, zegt Dietvorst, “de schapen kun je een aantal dagen alleen laten, maar de andere dieren moeten dagelijks gevoederd worden.”

Het hoofdpersoon in *The Rabbit and the Teasel* is de elfjarige TJ Butler. Dietvorst was op de jaarmarkt van Tullamore aan het filmen, toen ze een jongetje zag dat gekniet was voor de rol. Hij stond er bij de runderen van zijn vader, die de eerste prijs wegkaapten. De andere personages in de film spelen zichzelf in hun eigen omgeving en in rond Duncormick. Dietvorst gebruikt geen dialogen in de film, ze laat het verhaal vertellen via de voice-over van televisie-acteur Liam Heffernan.

“Ik wilde geen illustratief werkstuk over het Ierse boerenleven maken”, zegt Dietvorst, “maar fictie creëren”. “Mijn basis-materiaal over het lokale boerenleven had ik eerder in het multimediale project *The Black Lamb* verzameld. Met dat materiaal wilde ik een verhaal vertellen via beeld en tekst, vertolkt door de voice-over. De film gaat over de herinneringen van een jongeman. Vaak staan de beelden los van de inhoud van de tekst. Ik gebruik mijn ervaring als beeldend kunstenaar om die combinatie te laten werken.”

Begin jaren negentig maakte u grote lemen sculpturen. Loopt er een lijn van dit vroege werk naar deze film? “In mijn kunst heeft communicatie altijd centraal gestaan. De lemen sculpturen stonden in de openbare ruimte, mensen konden ze aanraken of onderdoor lopen. De bouwstenen voor deze film zijn ontstaan door communicatie met de lokale gemeenschap. Maar kunst, of ik nu teken, boetseer of film, is voor mij ook zoeken naar schoonheid, een esthetische kwaliteit. Ik bouw mijn films trouwens op zoals een lemen sculptuur: ik kneed en boetseer tot er iets ontstaat dat mij voldoet.”

Het ergert u dat men uw vorige filmprojecten in Brussel als sociaal-artistiek betitelt. Waarom? U boetseert met sociale materie... “De term sociaal-artistiek project omschrijft niet goed wat ik doe. Het Brussels filmproject, *De terugkeer van de zwaluwen*, was een community-art-project. Sociaal-artistiek verwijst te veel naar welzijn, terwijl com-

munity-art een volwaardige kunstvorm is. Ik had nog tien jaar met de *Zwaluwen* bezig kunnen blijven, telkens in een andere stad, maar dat was geen uitdaging.”

U werkte in Brussel met outsiders, kun je de Ierse boeren in uw film ook outsiders noemen? “Spijtig genoeg wel. Ons economisch systeem, dat in de jaren zestig transformeerde tot een consumptiemaatschappij met retailers en supermarkten, heeft het inkomen van vele boeren onder de armoedegrens gedrukt. Het is schandalig dat een boer zonder buitenhuiswerkende partner niet meer

kan rondkomen, terwijl hij instaat voor onze voedselvoorziening. Iedere boer houdt ontzettend veel van zijn beroep. Het is een passie en de meesten hebben generaties lang niets anders gedaan. Daar stap je zomaar niet uit. Helaas heeft de economische realiteit ook in Ierland veel boeren tot zelfmoord gedreven.”

U bent in 2010 naar Ierland gegaan. Hoe reageert het conservatieve platteland op twee vrouwen met kinderen die beginnen te boeren? “Orla is daar vertrokken toen ze 18 was. Voor haar was het dus thuiskomen. In Brussel miste ze de zee en de Ierse natuur

uit haar jeugd. Ook ik verlangde terug naar het groen, want ik ben in de bossen van Kapellen opgegroeid.

“Ik wilde onze twee geadopteerde kindjes ook een onbezorgde opvoeding op de buiten geven. In Ierland bestaat sociale controle nog, ik kan er mijn kinderen met een gerust gevoel alleen door de velden naar school laten wandelen. Hier durf je je kinderen geen moment uit het oog te verliezen, je bent altijd beducht dat er iets kan gebeuren.”

Sociale controle heeft een keerzijde. Was er geen argwaan tegenover vreemde snuiters? “Dat valt mee. Het Ierland van nu is niet meer het Ierland dat Orla achter zich heeft gelaten. Toen we de schooldirecteur uitlegden dat we een gezin zijn met twee moeders, heeft hij daar fantastisch op gereageerd. Dat Orla’s vader een herenboer was, die respect genoot in de regio, heeft ook geholpen. Het maakte de introductie bij de lokale bevolking gemakkelijker.

“Een baan vinden lukte mij niet. Dus zijn we een cursus biologisch boeren gaan volgen en na een jaar werken bij een schapenboer zijn we met onze eigen kwekerij begonnen. Sommigen verklaarden ons gek, want een schapen heeft veel intensieve zor-

‘Toen we de schooldirecteur uitlegden dat we een gezin zijn met twee moeders, heeft hij daar fantastisch op gereageerd’
ELS DIETVORST

gen nodig en de verdienste is miniem. We kweekten twee rassen en vorige jaar hebben we de nationale prijs gewonnen. Dat doet natuurlijk deugd, net op het moment dat je je afvraagt of je er niet beter mee zou ophouden.”

Wilden de burens meteen meespelen in uw film? “Ik heb een oog voor mensen die het goed doen voor de camera en wist meteen wie in het dorp ik in de film wilde. Voor de lokale bevolking was het filmproject een welkome afleiding na een verschrikkelijke winter. Vanaf Kerstmis hadden we zestig dagen onophoudelijke regen met zware windvlagen. Miserie, dode dieren, noem maar op. Toen we in maart begonnen te draaien, sloeg het weer om. Iedereen was blij en opgelucht.”

De overgangen tussen gespeelde en documentaire fragmenten verloopt naadloos. Hoe heeft dat voor elkaar gekregen?

“Ik heb eerst gewerkt met zelf opgenomen documentaire materiaal, behalve dan bij de scènes met TJ Butler, die van in het begin gespeeld zijn. Op basis van dat materiaal heb ik bepaald welke beelden ik precies wou. Daarna heb ik de mensen alles opnieuw laten doen in de pure setting die ik in gedachten had en met een professionele cineast achter de camera.

“Het documentaire blijft sterk aanwezig, maar ik wilde als beeldend kunstenaar wat krijgen op het esthetisch gehalte van de filmbeelden. Mensen registreren op locatie vind ik fantastisch, de montage en de post-productie wat minder. Morgen trek ik weer mijn laarzen aan om voor de schapen te zorgen. We wonen op een paradijselijke plek aan de zee. De luchten zijn fantastisch. Ik kan uren naar buiten zitten kijken. En de stilte, dat vind je nergens meer. Stilte en donkerte, dat is een echte luxe.”

The Rabbit and the Teasel is tot 29/6 te zien in Argos, Werfstraat 14, Brussel (www.argosarts.org)

Wie is Els Dietvorst?

- Geboren in 1964, groeit op in Kapellen
- Bouwt aanvankelijk lemen sculpturen en installaties, begint daarna met videofilm en later ook tekst te werken
- In *De terugkeer van de zwaluwen* maakt ze films met outsiders die ze rond het Brussels Anneessensplein ontmoet
- Samen met partner Orla Barry zet ze Firefly op, een werkplaats voor jonge kunstenaars in Brussel
- Vestigt zich in 2010 met haar gezin in een Iers kustdorpje, waar ze schapen kweekt
- Legt haar impressies van het boerenleven vast in het multimediale project *The Black Lamb*, met tekeningen, teksten, video, et cetera. Daaruit ontstaat de film *The Rabbit and the Teasel*, een fictief docudrama, waarin de lokale bevolking zichzelf speelt. (EB)

Goed Gevoel

DE 10 SLEUTELS TOT EEN GESLAAGD DIEET

Wetenschappelijk bewezen

BYE BYE CELLULITE

MEESTERSTRAKKE MOEDEREN-PLAN

+ massagestoel tegen cellulite

€5,90 extra

MAKKEE HUP OPVULLEN

STANCHION GEVEN NIEUWE HOOP

DE LEIJN WEEKEND

BIJ JE TI HARD TOEGEVOEGD

HET MEEST GELEZEN MAANDBLAD VAN VLAANDEREN

Nu in de winkel

DE ALLERLAATSTE ZONDAG KAARTEN!

ZONDAG 8 JUNI

ARCTIC MONKEYS

EDITORS • ED SHEERAN • THE KOOKS • CHEF'S SPECIAL • PAOLO NUTINI • RUDIMENTAL LIMP BIZKIT • ROBERT PLANT AND THE SENSATIONAL SPACE SHIFTERS • JOHN NEWMAN NORTH MISSISSIPPI ALLSTARS • THE BOXER REBELLION • TWENTY ONE PILOTS • PORTUGAL. THE MAN

ENKEL NOG TICKETS VOOR DE ZONDAG VERKRIJGBAAR!

DAGKAART: € 90,- (ZATERDAG & MAANDAG UITVERKOCHT - ZONDAG VERKRIJGBAAR) / WEEKENDKAART (3-DAGEN INCL. CAMPING): €175,- (UITVERKOCHT) PRIJZEN ZIJN INCLUSIEF € 5,- SERVICEKOSTEN. KAARTEN ZIJN VERKRIJGBAAR VIA: WWW.TICKETMASTER.NL, TEL: +31 (0)88 1232425 VOOR ALLE INFORMATIE EN HET LAATSTE NIEUWS: WWW.PINKPOP.NL

zippo

Je bent honderd en je wilt wat

●●●●●

HUNDRAÅRINGER SOM KLEV UT GENOM FÖNSTRET OCH FÖRSVANN
ABSURDE KOMEDIE

Regie: Felix Herngren
Met: Robert Gustafsson, Ivar Wiklander, David Wiberg, Mia Skäringer, Alan Ford
Duur: 114 minuten

De kroniek van een lang en zéér avontuurlijk leven mag best een lange titel dragen, zoals het geval is bij de Zweedse absurde komedie *Hundraåringen som klev ut genom fönstret och försvann*. Maar gemakshalve zullen we ons hier beperken tot *Hundraåringen*. De vertaling van deze Zweedse kas-

kraker, gebaseerd op de gelijknamige bestseller van Jonas Jonasson, namelijk *De honderdjarige man die uit het raam klon en verdween*, maakt al iets duidelijker.

De eeuweling in kwestie is Allan Karlsson, vertolkt door de in Zweden razend populaire komiek Robert Gustafsson. Allan heeft geen zin in een feestje, toch zeker niet in het bejaardentehuis. Hij klimt dus uit het raam, neemt de bus, komt min of meer toevallig in het bezit van een koffer boordevol drugsgeld en schuifelt vervolgens van de ene bizarre ontmoeting in het andere extreme avontuur. Zoals? Iets met een circus-solifant, een diepgevroren lijk, een media-gelie politiecommissaris, een onheilsplende motorbende... Kortom, ruim voldoende om een avontuurlijke komedie te vullen.

Maar er is meer. Vél meer. Namelijk de flashbacks die een, weliswaar revisionistisch, overzicht geven van bepaalde scharniermomenten uit de geschiedenis van de 20ste eeuw en waarbij de voorliefde

voor explosieven van de immer laconieke Allan een centrale rol speelt. Zijn geliefde kater heet niet toevallig Molotov.

Eigenlijk is Allan ook wel een beetje simpel van geest, zeker na een jeugdig verblijf in de psychiatrie, en dus is hij niet echt onder de indruk wanneer hij oog in oog staat met dictators zoals Franco en Stalin. Hij vindt er evenmin graten in om de toekomstige president Truman te helpen bij de ontwikkeling van de Amerikaanse atoombom.

Zweedse Forrest Gump

Het zijn die hilarische ontmoetingen met de geschiedenis die maken dat de onverstoerbare Allan hier en daar omschreven werd als een Zweedse versie van Forrest Gump en dat er ook soms verwezen wordt naar Zelig van Woody Allen. Maar *Hundraåringen* staat wel degelijk op zichzelf als absurde komedie en is zowel grimmiger als groter-ker qua humor. (JAN T.)

● In *Hundraåringen som klev ut genom fönstret och försvann* trekt een grappige eeuweling op avontuur. © RV